

Store endringer i bruken av Selura krever nytt kraftregime

Flekkefjord kommune vurderte Selura som drikkevannskilde for Flekkefjord sentrum gjennom flere år, bl.a. på 1980-1990-tallet.

Konsesjonssøker hevder at drikkevannsutbygging i Selura ikke ble aktuelt på grunn av de økonomiske konsekvenser.

Dette er ikke korrekt.

Det er nødvendig å bruke noen linjer for å belegge denne påstand. (Kilder: Flekkefjord kommunes dokumenter om vannverksaken).

Forslaget om bruk av Selura som vannkilde for Flekkefjord sentrum, førte til at lag og foreninger på Drangeid som velforeningen, velforeningen for Kråketona sammen med Nes bondelag, Selura fiske- og grunneierforening, privat engasjerte og hyttebeboere i Selura, førte an i en slagkraftig aksjonsgruppe i samlet kamp for at Selura skulle beholdes som natur- og friluftsområde – og mot Selura som drikkevannskilde. Blant dem som også sluttet seg til Aksjonsgruppen, var også OC Axelsens og Aarnes fabrikker.

For Flekkefjord kommune skulle aksjonsgruppen mot denne utbyggingen bli til politisk besvær! Selura-alternativet med innløsning av kraftinteressene - ble vurdert som et økonomisk rimeligere alternativ enn innløsning ved utbygging på Vestsiden av Flekkefjord.

Rådmannen fremmet i begynnelsen av 1990-tallet - et alternativt mellomforslag ved utbygging av det eksisterende Raulid-vannverk og en mindre utbygging på Vestheia av Flekkefjord.

I bystyrets vedtak i 1992 ble Selura ikke godkjent som fremtidig drikkevannskilde for Flekkefjord sentrum. *Pkt 2 i bystyrets vedtak: «En ny opprivende debatt om Selura kontra Rauli/Vesthei-området kan derved stilles i bero»!*

(Underforstått den bastante motstand fra alle berørtes side).

På 1980-90-tallet prioriterte de folkevalgte altså allmennhetens og de berørte parters interesser i Selura. Dette til tross for at Selura både når det gjaldt vannkvalitet, reservoar og utbyggingskostnader, var det beste alternativet! Når det gjelder utbyggingskostnadene og innløsning av kraftverkinteressene, ble Selura-alternativet kalkulert til 10 prosent rimeligere enn Vestheia.

2) Boligområder tilknyttet Selura er i hovedsak etablert ved Stemhølen og Kråketona etter 1900-tallet. I tillegg er det opprettet en utstrakt spredt, nærliggende bebyggelse ved Selura vest. Områdets største naturlige midtpunkt er Drangeid hvor beboerne har nær tilknytning til rekreasjonsområdet Selura.

De fleste av oppsittere har båter, brygger, båtnaust og båt plass.

Ytterligere utbyggingsplaner for tettbebyggelse foreligger for Kråketona 2 og Stordrange i tilknytning til Selura.

Flekkefjord kommune anser Selura som et viktig friluftss- og rekreasjonssted for beboerne, interessentene, turister og byens befolkning. *Derfor er det planlagt en gangvei langs Selura fra vest til Nulandsbukta i sørøst. Prosjektet er på det planmessige stadium. Men så langt er to vedtatte reguleringsplaner i området innregulert med denne gangveien: Trøngsla øst og Robenområdet.*

Selura er et viktig nærområde som skal stimulere til nyetablering. Kommunen ønsker også å tilrettelegge for allmennhetens bruk av Selura.

Da Selura kraftverk økonomisk ble etablert ca. 1898-1899, var bruken av vannet minimal.

Selura var en viktig ferdselsåre for flere gårder, heriblant Selandsgårdene. Det ble også drevet fiske i vannet! Seland fikk veiforbindelse under den første verdenskrig.

NVE må vektlegge den omfattende og gjennomgripende endring som Selura og omgivelsene har gjennomgått siden 1890-årene.

Området er i dag en helhetlig, levende organisme til glede for allmennheten, friluftinteresserte, grunneiere og folk som ønsker å etablere seg her!

Det er store endringer i næringsutnyttelse med turisme og friluftsliv (i ikke-prioritert rekkefølge): Egenes Camping som eneste campingplass for Flekkefjord, Rixen – Norges første vannskibane. Utbygging av boligområder og boliger i spredt bebyggelse, utbygging av hytter og konsentrerte hytteområder. Nye planer for hus- og hytteutbygging foreligger som tidligere nevnt.

Oppsittere og stadig flere hytteeiere bruker vannet og omgivelsene til rekreasjon. Det samme gjelder også andre som bruker Selura som fritidsområde sammen med allmennheten, hyttefolk og brukere av Egenes Camping og ikke minst båtfolk fra Drangeid-siden.

Men båtfolk så vel som grunneiere og hytteeiere har vært sterkt utsatt for uregelmessig vannstand som er gjennomført med dagens kraftregime. Brygger står under vann sommer- som vinterstider og jorder overflømmes. Kraftutbyggers regime ivaretar ikke de berørtes interesser. Her vises til vedlagt foto fra Storøy juli 2013 der brygger lå under vann og til fotos fra Selura Fiske- og grunneierlag som viser bl.a. fotos av oversvømmelser av jordene i januar 2014. Da var vannstanden 48 cm over høyeste vannstand!

Slik overtramp av gjeldende rettigheter er et direkte overgrep! Dette kraftregime vitner om nonsjalanse fra konsesjonssøkers side.

Den betydelige utnyttelse av Egenes Campingplass og etablering av nye bofaste og hytteområder langs vannet, vil føre til økende bruk av Selura.

For å sikre friluftinteressene og turismen, er det i privat regi opparbeidet store badeplasser til avbenyttelse også for allmennheten.

Det offentlige har bekostet en badeplass på vestsiden av vannet.

Selura og naturen er unik!

I tillegg er Selura som fiskevann, viktig for oppsittere, tilreisende og allmennheten. Selura Fiske og Grunneierforening har gjennom en årrekke satset aktivt på å forhindre forsurening av vannet. Foreningen forestår også salg av fiskekort.

De senere år er det utbygget hyttegrender med hytter av høy standard ved Forenes og Seland. Selura er et bærende element for denne utbyggingen og satsingen fra grunneieres side. Hyttefelt og hytter er tilknyttet bade- og båtplasser.

Når det gjelder allmennhetens interesser, er disse sammenfattet av Fylkesmannen i Vest Agder i brev til NVE 3/8 2005 i forbindelse med søknad om utbyggingsplaner fra Drangeid Energi bl.a. som følger:

Sitat: Selura er naturmessig spesiell, meget viktig for lokalt friluftsliv, er helt sentral i forbindelse med stor reiselivsbedrift (Egenes camping) og omfatter samlet sett store allmenne interesser. Med naturmessig spesiell menes i denne sammenheng at den er lavereliggende (31 moh) og så nær kysten at omgivelsene har innslag av varmekjær vegetasjon, omfatter landskapsmessig verdifull natur med bl.a. dramatiske fjellvegger (Reppen og fjellvegg øst for Bjørgåa) og langs betydelige deler av innsjøbredden. Naturen er ikke skadet av veiutbygging eller andre tekniske inngrep. Sammen med en beliggenhet i umiddelbar tilknytning til Flekkefjord og hovedvei (E39) bidrar dette til at innsjøen har en enkel atkomst og stor verdi for friluftsliv.

Etter den fremlagte konsesjonssøknad, frykter de berørte at det blir en sterk interessekonflikt mellom kraftutbyggers ønsker om sterkest økonomisk inntjening - og derigjennom å kjøre et vassdragsreguleringsregime som i høy grad går ut over allmennheten og de berørtes legitime interesser i Selura.

Dette kan få store konsekvenser for allmennhetens interesser, grunneieres, hyttefolkets, beboere og drivere av turisme. Det er frykt for at en hensynsløs utnyttelse av kraftverket kan vandalisere Selura og de berørte områder.

Tidligere bestrebet daværende kraftdriver seg på å holde en jevnest mulig vannstand og å forhindre flom. Derved ble det tatt respektfullt hensyn til Selura som en helhetlig organisme.

Det er naturlig å minne om Fylkesmannen i Vest Agders uttalelse i brev til NVE 3/8 2005 der utbyggsplanene karakteriseres: «*Nedbørsfelt og vannuttaket representerer en stor utbygging til «småkraftverk» å være osv.*». *Utbyggingen vil redusere dagens vannføring i utløpselva vesentlig, men vil samtidig også kunne være uheldig gjennom endret regulering i Selura. Dagens regulering er en utnyttelse av vasskraftressurser basert på en forgangen utnyttelse av vasskraftressursene, hvorav det vesentligste av de vassdrevne maskiner reguleringstillatelsen var laget for, for lenge siden er ute av bruk.*»

Og videre: «Bygging av et nytt kraftverk for utnyttelse av avrenningen fra Selura bør etter miljøvernavdelingens vurdering avspeile de store allmenne interessene som er knyttet til innsjøen, og bør derfor ledsages av et reguleringsregime som er i tråd med dagens natur og miljøhensyn ved kraftutbygging.» (Fylkesmannen i brev til NVE 3/8. 2005).

Fylkesmannen påpeker med rette at alminnelige økonomiske vurderinger tilsier at det vil være i krafteiers interesse å utnytte reguleringsmagasinet for kraftproduksjon så langt dette er mulig innenfor gjeldende regime, når et nytt kraftverk med betydelig større slukeevne er på plass.

På grunn av den sterkt endrede bruk av Selura, går Selura Fiske- og grunneierlag og Nes Bondelag inn for å begrense reservoaret til kote 30.81 og høyest 31,81.

Egenes Camping krever: kote 30.91 til kote 31.91.

Undertegnede støtter disse uttalelser på bakgrunn av søkers kraftregime som- og vinterstider.
Konklusjon:

- 1) Konsesjonssøker må begrense utbyggingen til en meter mellom høyeste og minste vannstand i Selura.**
- 2) Konsesjonssøker må i sommermånedene ikke bare heve laveste vannstand slik at båtene kommet ut på vannet fra bl.a. Stemhølen og Lilledrange, men også ha en høyeste vannstand for å forhindre oversvømmelser sommerstider.
Konsesjonssøker må aktivt tilstrebe seg holde en jevnest mulig vannstand i disse månedene.**
- 3) Det vises til uttalelser fra Egenes Camping og Selura fiske og grunneierforening.**

Juli 2013: To båter. Den minste er fortøyd på en oversvømmet brygge. Storebror i stoa, mens steinbrygga til høyre er oversvømmet av vann. (Foto Berit Ingebrethsen)

Berit Ingebrethsen – hytteeier Storøy
Kronene i Håvet
3616 Kongsberg
tlf. 93869229 mail: berit.ingebrethsen@hit.no
/Aage Ingebrethsen
tlf 93452398
mail: aajoste@online.no

Ivar og Aud Siv Espenes – hytteeier Storøy
Midtreina 2
4400 Flekkefjord
Mob 90208024
Mail: ivar.espenes@vabb.no

Arve Sigbjørnsen – hytteeier Storøy
Nedre Austad 3
4400 Flekkefjord
Tlf 38324926
Mail: arve.sigbjørnsen@ams.no

Inge Bye – oppsitter til Selura
Forenes
4400 Flekkefjord